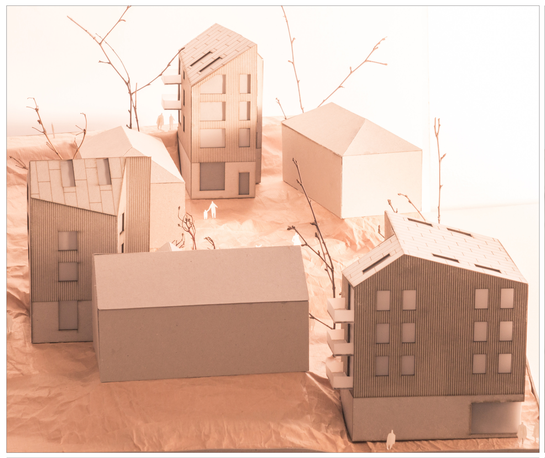

SAMMEN I BYEN: FORTETTING PÅ ROSENDAL

Måten vi lever på og organiserer oss gjør oss isolerte og mindre tilfredse. I min oppgave ser jeg på hvordan byens og arkitekturen kan være med på å endre dette. Hvordan kan omgivelsene stimulere til at vi møter hverandre og knytter bånd, og dermed bidra til at vi blir mer tilfredse og lykkelige?
Svaret finnes i mange skalaer. Jeg fortetter byen der den allerede er så vi kan bruke mer tid å hverandre, og utvider tid på å møte; bygger nabolag som byr på bevenger der vi møtes og sammen har rom enn hver for seg og bygger hus som gir gode steder å være sammen i hverdagen.

VI TRENGER STEDER Å MØTES Jane Jacobs skriver i The Life and Death of Great American Cities (1961) at det finnes en enkle løsning som gjør byen sosialt. Møtemidler må være gode rom, og de må være i et sperre fra offentlig til privat. Når vi kan møtes i flere grader av offentlighet er det enklere å treagli helhverdag og tvesnskap, mens når vi kun kan møtes i det private rommet, for eksempel hjemme hos hverandre, er vi mer påpasselige med hvem vi slipper innpå oss.

VI TRENGER EN GRUNN TIL Å MØTES Rommene vi møtes i må være mer enn bare møtesteder. De må ha en grunn til at vi skal være der, eneste mål ha et program for at vi skal ta dem i bruk, enten noen møtepluss eller ikke. Når stedet er i bruk er de også tryggere, de har et element av sosial kontroll, og de blir mer attraktive.

VI MØTES BEST ANSIKT TIL ANSIKT Å møte hverandre gjør vi helst ansikt til ansikt og det er viktig at omridene vi former legger opp til at vi kan gjøre nettopp det. Mange møter skjer når vi er på farten, og derfor kan vi legge til rette for at bekjente kan hilse eller stoppe opp for en prat. Det gjør vi ved å skrve rommene slik at se bilen og ener til gangs, syklist og kollektivtransport. Når vi ikke kan to tomme mødelser mellom oss kan vi få møtekontakt, vi kan stanse og vi kan ta oss tid til hverandre. UNStedat. Pås organisasjoner for byutvikling, mener at for at et område skal være gangbart må nødvendigvis, være innen en radius på 400 meter. I tillegg bør gatenetten være finkornet og mye av gangbarhet varer vårt til fellesbruksinnen, kultur og møring.

BEBOERNE MÅ FØLE TILHØRIGHET For at vi skal trives er det viktig at vi føler at vi hører til der vi bor, og at vi har et eierskap til stedet. Som arkitekter og planleggere har vi mange måter å hjemle dette. Behovene og de som er berørt av prosjekter kan involveres i prosessen eller prosessen kan ta utgangspunkt i dem. Arkitektonene form kan prådre opp det lokale og bygge videre på det, eller arkitektonen kan være klar for å bli fornet videre av beskerne.

NABOLAGET

Et nabolag det du føler at du kjenner naboene dine og de fakter tilhørighet og eierskap til, er et viser tilfredsh og trygt nabolag det innbyggerne det er lykkeligere. Dette prosjektet bruker flere grep for å skape dette nabolaget. Først er det tilfredsstillesprosessen av de nye boenhetsgrase, så er det progrmsammensetning av de nye områdene, og til slutt utformes nabolaget for å bidra til et sosialt område.
Det er to store forutsetninger i dette prosjektet kan realiggjøres: Enten kan en utbygger, for eksempel kommunen, kjøpe opp området de ønsker å fortette, ellers så kan innbyggerne i området etter prosessen. Dette prosjektet tar utgangspunkt i sistnevnte, en lokal forankret utbygging, og skisserer en modell for dette.

ROSENDAL BOLIGBYGGE- OG BORETTSLAG Medelllen for utbyggingen av det nye tettere Rosendal tar ut av innbyggerne og eierne i området går sammen og oppretter et boligbyggelag og tilknytter boretslag. Deretter kan boslighygge- og boretslaget lene pengene av kommunen eller av banker, og kjøpe opp området av eierne. Eierne vil få forkjøpsrett på borett i henholdets sine tidligere boliger og nybygde boligen.

Nå får flere aktører, som privatpersoner, kommunen og profesjonelle utførere mulighet til å kjøpe seg inn i utbyggingen, slyrt av hvilke flere aktører de oppriovnsdige innbyggerne i området ønsker inn. Området kan blant annet ha en andel kommunale sosialboliger og boliger i profesjonell utleie. Utbyggingen settes i gang.

PROSESS FOR UTBYGNG

1. Eierne av tomter i området går sammen og lager et boligbyggelag og tilknytter boretslag.
2. Boretslaget låner pengar av Trondheim kommune. Husbanken, banker også vuliere, og kjøper ut eiendommene fra de eksisterende eierne.
3. Eierne av de eksisterende boligene har forkjøpsrett på borett i boligene sine.
4. Andre interessenter (SiT, Trondheim kommune, enkeltpersoner, profesjonell utleie) kjøper seg inn.
5. Utbygging

DELTE OMRÅDER I det nye nabolaget flyttes mye av det vi har litt av hver for oss vekk fra det private, og deles i nabolaget. Her kan alle få tilgang på mer, uten å måtte investere like mye i å eie det selv. Dette er det dette programmet i prosjektet.
Hvert kvartal har en fellesbygg i sentrum. Det vare tilligere var mange små bygge med begrenset, men privat, bruk, er slått sammen til større og mer anvendelige områder. Den mye fellesbygen har et fellesjakkdrss- og spisest, der beboerne i området kan gå sammen og melle i stand mer hendelser og fester, eller de kan låne det hver til seg for hendelser som konfirmasjoner og bursdager.
I tilknytning til fellesjakkdrsset er det en parsellhage, der beboerne kan dyrke sin egen mat. Parsellhagen fungerer ofte godt som lærtenlesbrumpplasser og den kan bidra til at beboerne møter hverandre på en uformell fellesarena.

Mange av grunnplanene i de nye husene er satt ut til dette fleksibelsret. Det er blant annet verktøred og verkstedslokeli, så alle kan få tilgang på det de trenger eller ønsker av plass til å snekre, uten at alle trenger eiger plasser for det, det er innendørs sykkelparkering og sykkelverksted, trening og badstue, fellesrtuer, bibliotekr og kinoer.

DELT PROGRAM

- Fellesbakkerie- og spisest
- Parsellhage
- Fellesrtue med kino og bibliotek
- Trening og badstue
- Sykkelparkering- og verksted
- Verksted og verktøe/bibliotek

HUSET

Den nye typologien påfellhusene er i området må tilbene mer enn dets tar vekk. De gjør det mye lettere å bo i et sett med regler som tar hensyn til den omkringliggende bebyggelse, og forsøker å definere viktige nye kvaliteter. Reglene er:

- Huset ligger helt mot gata
- Huset er 3 meter unna nabobebyggelse
- Huset har ikke åpninger der veggene er 3 meter unna nabobebyggelse
- Huset trekker seg vekk der det er åpninger i nabobebyggelse

Dette sørger for at huset er med på å definere de mye gatene som gaterom, at nabonne ikke får for mye innsyn til hverandre og at byggene ikke kommer i for nye konflikt, og det gir en enklere bygningsfysikk, noe at byggene ligger rett på hverandre.

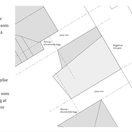

ROM TIL MYE De nye husene er ikke veldig store. Det gir to valg: enten å prøve mye, mange rom og mennesker, inn på liten plass, eller å begrense hvor mye som skal inn i hver leilighet.

INDRE ORGANISERING For å gi alle boligene luftige og anvendelige rom, har boligene blitt organisert i to soner: En tjenende og en betjent sone. Den tjenende sonen inneholder det meste av fuktrom, som bad, soverom, og rmellagring, mens den betjente sonen er for opphold og å være sammen.

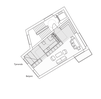

PLASS TIL Å VÆRE Husene i prosjektet vårer fra normerse ri er vant med samtidsarkitektkrsen. Dette har fordelet og ulempet. At alle boligene fir et stort og luftig rom, gir mulvendighet på bekostning av antall rom, og ordnerer både antall soverom og det gjør at boligene bestad i hverdagen ikke får plass, men flytter til større lagenarealer i undervisnaten av husene. Hellet ikke alle boenhetre er livsbpehaliget. Når det er begrenset med plass, må vi prioritrer hva vi ønsker å oppnå. I dette prosjektet er prioriteres å gi rom for å være sammen.

BYEN

ROSENDAL ER FOTGJENGERVENNLIG Det er mye som gjør Rosendal til et område som er godt egnet til hymesig fortetting. Området gjennom til eksisterende og planlagte sentrumsområder, og er tett på rsertrnsbuntrasene i lnnbrendvinen. Bragge delen gjør at området har et stort potensiale for å bli mer gangbart og mindre personbilavhengig. Sertrumsnærheten gjør at det kan være gangavstand til tjenester og handel, og rsertrnsbuntrasen gjør andre tjenester og arbeid og skole lett tilgjengelig.

ROSENDAL ER MANGFOLDIG Da jeg valgte fortettingsområde med jeg til stort mellom fire forskjellige områder. Det var Rosendal, Brattora, Øya og Lade. Jeg så på om de hadde en rmrk kontekst å utvikle i, og som de var homogene eller heterogene. Jeg vurderte det til at Rosendal både hadde en sterk kontekst og at det var et heterogent og spennsngsfylt område mer enn noen av de andre områdekarakterstrene, og dermed fikk valget på Rosendal det ett et spennende område.

SAMMEN HAR VI MER Vi møtes når vi deler, og når vi deler får alle sammen mer enn vi har hver for oss. Det nye Rosendal samler bygene og lager større fellesbygar der alle for mer plass å bolire seg på. I tillegg frigjøres mer plass ved å ha et rentralt parkeringsanlegg under det nye bebyrrdet i lnnbrrendvinen i stedet for at alle må ha egne parkeringsarealer hver for seg.

NY GATESTRUKTUR Et av hovedgrepene i det nye Rosendal-området er en ner sammenhengrter og urban gatestruktur. Den nye gatenrukturen legger til rette for sakte fremferd og møter, ved at den gjør det lettere og mer interessant å bevege seg til fots.
Jeg gjør etterkkel der Stadionsgrase Dalls gate møter Innbrrendvinen mer urbant, og så det fordrer lavere fart. Dette er hovedfartsåren som hindrerer byen og gjennomfartstrafikk, men med bredt fortau og gatetrnellement legger bungata opp til sarring og opphold.
Ellers i området knytter jeg et tettere nett med sakkegater. Gater som fungerer som gaterom, og prioritrem sakte fferdsel og opphold. Gatenutformerne og bygfastring sørger for lav hastighet og mer interessante rom å ikke og oppholde seg i.
Innad i hvartalene er det et enda tettere nett av gangstier. Disse gjør det enkelt å bevege seg inne i de delte gårdsrommene, og bevirr av en grunnt med gnsmiltstoffer.
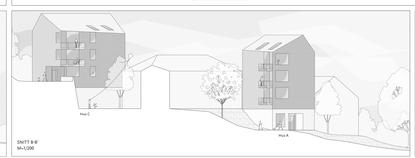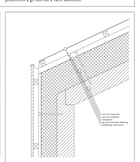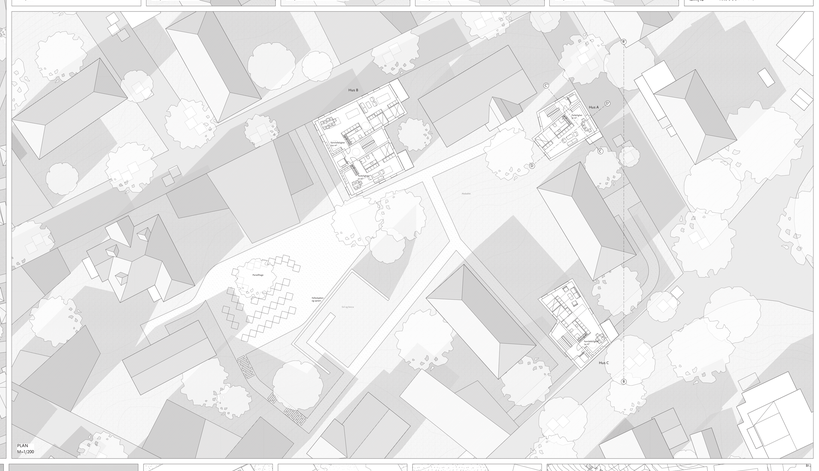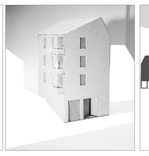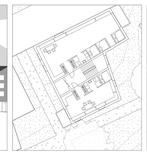
TYPOLOGIENE Den nye bebyggelsen bestar av to-tpe typologier. Det er en bykvartalsbebyggelse, og det er pådlhus. Kvartalsbebyggelsen, som er større sammenhengende bebyggelse brukes der det er ledige tomter uten annen bebyggelse å ta hensyn til. Pdl/fhusene brukes i de allerede bebygde områdene, og følger et nett med miglet for å forholde seg til kontekten. Det hadde vært mulig å sevse områdene med zerda og større med blanke arå, men all erfaring peker mot at områder som viser historie og har en blanding av gammelt og nytt gir områder der folk trives bedre enn der det har vært en lahda rasa-tvbygging. Det er pålfhyspiajen zog fokusrer på i oppgaven.